

Szaksztyályok mőködése.

Jelentés a bölcsészet-, nyelv- és történettudományi szaksztyály 1913. évi mőködéséről.

Szaksztyályunk ez évi mőködése is abban a mederben haladt, amelyben a megelőző nyolcz esztendő munkássága folyt le: nyilvános felolvasó gyűlések tartása által óhajtottuk a tudományos munkásság némely eredményeit megismertetni, egyes kérdések fontosságára nemcsak a szakférfiak, hanem a nagyközönség figyelmét is felhívni. Ennek a törekvésnek szolgálatában állott az „Erdélyi Múzeum“ is a maga füzetivel, amelyek ez évben is dr. Erdélyi Pál szakavatott és gondos szerkesztése mellett gazdag és értékes tartalommal jelentek meg, a magyar nemzeti kultúra gyarapodására. Felolvasó-ülést hetet tartottunk, amelyen nyolcz dolgotz került bemutatásra. Az első ülésünk jan. 23-án volt a Tudományegyetem aulájában, ahol nagy és díszes közönség jelenlétében dr. *Cholnoky Jenő* egyetemi tanár adott elő „Amerikai utamból“ czimen, előadását vetített képekkel kísérvén. Többi ülésünk sorrendje és tárgya a következő vala:

2. Januárius 29-én felolvastak: *Révész Imre*: „A ker. egyháztörténetírás történetéből“ és dr. *Varga Zsigmond*: Az elő-ázsiai történet fontossága az uralaltai philológiára nézve, nyelvtörténeti alapon kimutatva“ czimen.

3. Februárius 23-án tartott ülésünkön *Csüri Bálint* olvasta föl „A nyelvtudomány ismeretelméleti vizsgálata“ cz. tanulmányát.

4. Április 26-án dr. *Schilling Gábor* tartott előadást vetített képekkel „Utazásom a Dauphinében“ czimen.

5. Május 26-iki ülésünk tárgya dr. *Erdélyi László*: „Az Árpád-kori társadalom rendszere“ cz. tanulmánya volt.

6. Október 24-iki ülésünkön dr. *Borbély István* olvasta fel „Stilistikai problémák“ cz. dolgozatát.

7. És végül november 26-iki ülésünkön *Révész Imre* „Dévai Biró Mátyás forrásairól“ cz. forráskritikai tanulmányát mutatta be. A januárius 29-én tartott felolvasó-üléssel kapcsolatban tartotta meg szaksztyályunk rendes évi közgyűlését is, amelyen a szerkesztő és a titkár jelentései tárgyalatván, elfogadtattak. E közgyűlésen ejtetett meg a választmány egyharmad részének megújítása is. Választmányi tagokul megválasztattak: dr. *Schneller István*, dr. *Török*

István id., Pálfi Márton, dr. Buday Árpád, dr. Gyalui Farkas, dr. Incze Béni, dr. Pauler Ákos. A választmányi tagságról lemondott *Hangay Oktáv* helyére dr. *Ravasz László* választatott meg egy évi tartamra.

Szakosztályunk f. év november hó 12-én nyitotta meg harmadik képzőművészeti kiállítását a régiségtár bástya-utcai helyiségében. Ezuttal Ács Ferencz, Benjámín Herman, L. Hegedüs Géza kolozsvári festőművészek, valamint Körösfői-Kriesch Aladár, Ferencz Károly mesterek művei mutattattak be a kolozsvári közönségnek, amely szép számban keresi fel a még fiatal, de egyre izmosuló képtárát is Egyesületünknek. E kiállítást is, mint az előző évekéit, dr. *Pósta Béla* múzeum-igazgató és *Merész Gyula* képtárőr rendezték, amelyen megnyitó beszédet pedig ezúttal is dr. *Schilling Lajos* szakosztályunk elnöke tartott. Szakosztályunk harmadik képzőművészeti kiállítása is fényes bizonyosságot szolgáltat azon tény mellett, hogy az EME. a rendelkezésére álló csekély összegekkel is felelősségének tudatában igyekszik minél nagyobb mértékben megfelelni kitűzött céljának: nemcsak a tudományok terjesztésén fáradozik szüntelen, hanem az esztétikai kultúra részére is fogékonnyá akarja tenni a lelkeket. Most már csak Erdély közönségén a sor, hogy Egyesületünk ezen munkáját a maga teljes erejével támogassa s törekvéseinket célhoz segítse.

A *Kovács Sámuel*-pályázat ez évben is kiíratott. Beérkezett összesen négy drb. pályamű. A kiküldött bíráló-bizottság azonban egyetlen művet sem talált jutalmazásra méltónak s így a pályázat tulajdonképpen eredmény nélkül járt.

Ezekben óhajtottam a t. közgyűlésnek 1913. évi jelentésemet megtenni és tisztelettel kérem annak tudomásulvételét.

Kolozsvár, 1914 januárus 26.

Dr. Bartók György
szakosztályi titkár.

A természettudományi szakosztály jelentése.

A szakosztály működése 1913-ban az eddig megszokott keretek közt, de az eddigi évekhez képest kevesebb sikerrel folyt. A szakosztály folyóirata számára a kért és várt állami segítséget nem kaptuk meg. Pedig e nélkül a tudományos dolgozatok közlésére hivatott három részre tagolt folyóiratunk meg nem élhet. Ma 2200 K-ból az évi három füzet nyomtatási költségeit fedezni nem lehet; hiszen az Ásványtári Értesítő egyetlen füzetére a múlt évben kiadtunk majdnem annyit, mint a mennyit két évre szántunk. Csakis az könnyít a Múzeumi Füzetek helyzetén, hogy az ásványtár a folyóirat költségeit részben az állami javadalomból fedezheti. Ezen a módon várunk most már könnyítést a másik két természeti tár részéről is, ha a növény és állattári értesítő is megjelenhetik. Az első megjelenését azonban késleltette a tár igazgatójának nyú-